

နိဒါန်း

ဒိုချကင်ဆိုသည်မှာ ဂျပန်အသုံးအနှုန်း စကားလုံး ဖြစ်သည်။ မိမိဒေသတွင်ရှိသော အဏုဇီဝ ပိုးများကိုမွေးမြူ အသုံးပြုထားသော သဘာဝ မြေဩဇာကို ခေါ်ပါသည်။ ဒိုချကင်သည် သဘာဝသစ်တောမြေ၊ ဝါးရုံတောမြေများတွင် သစ်ရွက်(သို့)ဝါးရွက်များ ဝနစ်အကြာ အရွက်ကြွေပြီး ဆွေးမြေ့၍ ရောနှော နေသောမြေဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအား ဖြင့် သစ်ပင်အောက်၊ ဝါးရုံအောက်များတွင် ဒိုချကင် ရှိနိုင် သည်။

(၁) ဒိုချကင်မွေးမြူခြင်းနှင့် (၂) ဒိုချကင်အသုံးပြု ပြီး သဘာဝမြေဩဇာပြုလုပ်ခြင်း ဟူ၍ ပြုလုပ်ပုံ အဆင့် နှစ်ဆင့်ရှိသည်ကို တောင်သူများ သိရှိလိုက်နာ ဆောင်ရွက် နိုင်ရန်တင်ပြအပ်ပါသည်။

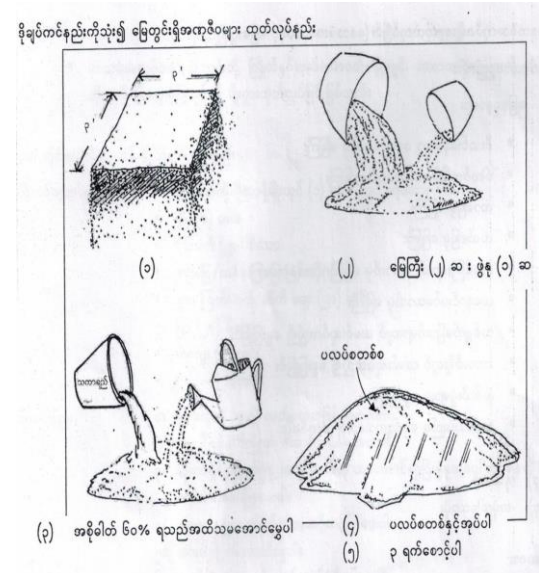
ရည်ရွယ်ချက်

ဒိုချကင်ပိုးသည် မိမိဒေသတွင်ရှိသော အပေါ်ယံ မြေဆွေးကိုယူပြီး မွေးမြူခြင်းဖြစ်၍ မိမိဒေသနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်နိုင်ပြီး မိမိဒေသရှိ ရာသီဥတုနှင့် ကိုက်ညီပြီးသားဖြစ်ခြင်း၊ မိမိယာမြေ၊ စိုက်ခင်း မြေအတွင်းတွင် အလွယ်တကူ နေထိုင်ပြန့်ပွား နိုင်ခြင်း၊ မြေဩဇာ ပြုလုပ်ရာတွင်လည်း မိမိဒေသရှိ လယ်ယာ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်း ကြောင့် စရိတ်စက အကုန်အကျ သက်သာစေရန် ဖြစ်ပါသည်။

ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်

(၁) ဒိုချကင်မွေးမြူခြင်း

ဝါးရုံတော အောက်များတွင် ကြွေနေသော ဆွေးမြေ့နေသည့် ဝါးရွက်ကြွေများကို ဖယ်ပြီး အပေါ်ယံ မြေဆီလွှာ (၆) လက်မခန့်ကို ၃ပေခန့် အဝိုင်းတူးဆွ ချေမွပြီး ရေ(၃) ဂါလံခန့်ကို တင်လဲရည် တစ်ပုလင်းနှင့် ရောစပ် ထားရမည်။ ထို့နောက် ဖွဲနု အနည်းငယ်ကို မြေကြီးနှင့်ဆတူရော၍ ပေါက်ပြားဖြင့် မွှေပြီး တင်လဲ ရည် နှင့်ရေ ရောစပ်ထားသည်ကို ထည့်ပြီးနယ်ရပါမည်။ တင်လဲရည် မရနိုင် ပါက ကြံသကာ(၅၀)ကျပ်သားကို ရေပျစ်ပျစ်ကျို၍ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ရေထည့်ရမည် ဆိုသော်လည်း မိုးတွင်းရေစိုနေပါက ရေမလိုပါ။ လက် နှင့်ဆုပ်လုံး၍ မရလျှင် ရေနည်းပါသည်။ သမသွားသည့် အခါ ဝါးရွက်များနှင့် ပြန်ဖုံးကာ မြေရေခွံအိတ်နှင့်ဖုံး၍ (၃) ညအိပ်ထား၍ (၄)ရက်မြောက်နေ့တွင် ဒိုချကင်ကို ရပါမည်။ ထို့နောက် ဖုံးထားသည့် မြေရေခွံအိတ်နှင့် ဝါးရွက်များကိုဖယ်ပြီး လှန်ကြည့်ပါက အဖြူရောင်မှို ဒိုချကင်များတက်နေသည်ကို တွေ့ရပါမည်။ လက်ဖြင့် စမ်းကြည့်လျှင် အပူချိန် (၆၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ရှိပြီး အနံ့မှာ ချိုမွှေး၍ စူးရှနေသည်ကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ ၎င်းမှာ ကောင်းမွန်သည့် ဒိုချကင်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်း ဒိုချကင် ကို ကျုံးပြီး အိတ်ထဲထည့်ယူထားရမည်။

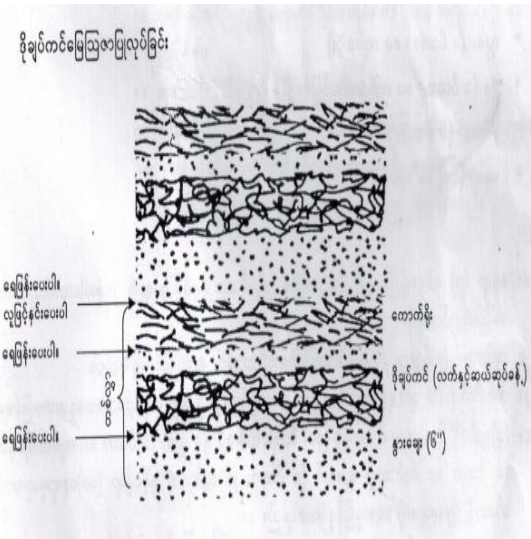
ပုံ(၁) သီးနှံစွန့်ပစ်ပစ္စည်းများအားစုပုံခြင်း

(၂) ဒိုချကင်အသုံးပြုပြီး သဘာဝမြေဩဇာပြုလုပ်ခြင်း

လိုအပ်သော ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများမှာ နွားချေး၊ ဝက်ချေး၊ ကောက်ရိုး၊ စပါးခွံတို့ဖြစ်ပါသည်။ ပထမဆုံး စပါးခွံကို (၆) ပေပတ်လည်ခန့်နှင့် အမြင့်(၆) လက်မ ရှိအောင် မြေပေါ်တွင် ဖြန့်ခင်းရပါမည်။ ထို့နောက် ရေဖျန်းပေးပါ။ စပါးခွံပေါ်တွင် နွားချေး၊ တိရိစ္ဆာန်ချေး များကို (၆)လက်မထုခန့် ဖြန့်ခင်းပေးပါ။ နွားချေးပေါ် တွင် ပထမအဆင့် မွေးမြူပြီး သိမ်းဆည်းထားသည့် ဒိုချကင်ကို ဖြူးပေးရပါမည်။ လက်နှင့်(၁) ဆုပ်ခန့်ဆို လျှင် လုံလောက်ပါသည်။ ထို့နောက် ရေဖျန်းပေးပြီး ကောက်ရိုး (သို့) ပေါင်းမြက်တို့ကို ဖြန့်ခင်းကာ ပိပြား စေရန် လူဖြင့်နင်းပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ပြီးလျှင် ရေထပ်ဖျန်းပေးပါ။ ထို့နောက် အလွှာ(၃) လွှာစလုံးကို

တစ်ထပ်ဟုသတ်မှတ်ပြီး အထပ်တစ်ထပ်စီတွင် ပစ္စည်း အစိုအခြောက်ပေါ် မူတည်၍ ရေအနည်းအများ လိုအပ် သလိုဖျန်းပေးရမည်။ နွေရာသီဖြစ်ပါက သစ်ပင်ရိပ် အောက်တွင် ပြုလုပ်ပေးရမည်။ နေပူထဲတွင် ဒိုချကင် မပြန့်ပွား နိုင်ပါ။ မိုးတွင်းတွင် အမိုးအောက်တွင် လုပ်ရန် လိုပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ အထပ်မျိုး ၄-၅ ထပ်၊ အမြင့် ၆ပေခန့်လောက်ထိပုံပြီး နောက်ဆုံးအထပ်ပေါ်တွင် စပါးခွံနှင့် ဖုံးအုပ်ထားရမည်။ ၃-၄ ရက်ဆိုလျှင် ဓါတ်ပြု ၍ အပူချိန် ၆၀°-၇၀° ထိရှိနိုင်ပါသည်။ ပူနေရာမှ တဖြည်းဖြည်း ၃-၄ ပတ်ကြာလျှင် အပူလျော့လာလျှင် အပုံပြောင်းပေးရန် လိုပါသည်။ မြေဩဇာပုံ အတွင်းနှင့် အပြင် ဓါတ်ပြုခြင်းညီစေရန် အပြင်နှုတ်ခမ်းသားများကို အတွင်းဘက် ပိုင်းရောက်အောင် ပုံပေးရမည်။ ၆-၈ လက်မထုလောက် ဖြန့်ခင်းလိုက်၊ ရေလောင်းလိုက် လုပ်ပေးရမည်။

ထိုသို့ပြုလုပ်၍ ၃ပတ်ကြာပြီး အပူချိန်မရှိတော့လျှင်

တစ်ခါထပ်ပြီး အပုံပြောင်းပေးပါ။ စုစုပေါင်း ၉ပတ်မှ ၁၀ပတ် ကြာသည့်အခါ ဒိုချကင်သဘာဝ မြေဩဇာ ကို ရရှိပြီးဖြစ်ပါသည်။ ဒိုချကင် သဘာဝမြေဩဇာ ဖြစ်သည့် အခါ အပူချိန်မရှိတော့ပါ။ တိရိစ္ဆာန်များ၏ ချေးများ လည်း အနံ့လုံးဝမရှိတော့ပါ။ ဒိုချကင်မှု များသည် မြေဩဇာ တစ်ပုံလုံး ပြန့်သွားပြီး စိုက်ခင်းများတွင် ထည့်သုံးခြင်းအား ဖြင့် ဒိုချကင်ပိုးများမှာ အဆင့်ဆင့် ပွားသွားပြီး သစ်ရွက် ကြွေများကို ဆွေးမြေ့စေပြီး အပင်၏အာဟာရ အဖြစ် စားသုံးနိုင်အောင် ပြုလုပ်ပေးပါသည်။

အကျိုးကျေးဇူး

- ဒိုချကင်ပိုးသည် မိမိဒေသရှိ အပေါ်ယံမြေဆွေးကို ယူ၍ မွေးမြူခြင်းဖြစ်၍ ရာသီဥတုနှင့် ကိုက်ညီပြီးသား ဖြစ်ခြင်း
- မြေသားအတွင်း လေဝင်လေထွက်၊ ရေဝင်ရေထွက် ကောင်းအောင် ပြုလုပ်ပေးခြင်း
- ဝက်မွေးမြူရေးတွင် ဒိုချကင်မြေဩဇာကို (၅၀)% နှင့် လွှစာမှုန့် (၅၀)% ရောပြီး ၃ပေ အနက် မြေကြီး ထဲတွင် အခင်းအဖြစ်ထားပေးပါက အနံ့ဆိုး လုံးဝ မထွက်ခြင်း
- ဒိုချကင်မှုများကို စိုက်ခင်းများတွင် ထည့်သုံးခြင်း အားဖြင့် ဒိုချကင်ပိုးများ အဆင့်ဆင့်ပွား သွားပြီး သစ်ရွက် ကြွေများကို ဆွေးမြေ့စေ၍ အပင်၏ အာဟာရအဖြစ် စားသုံးနိုင်အောင် ပြုလုပ်ပေးခြင်း
- စိုက်ပျိုးရေးအတွက်သာမက မွေးမြူရေးအတွက်ပါ များစွာအကျိုးရှိခြင်း

**စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန
မြေအသုံးချရေးဌာနခွဲ**

**ဒိုချကင်
မွေးမြူထုတ်လုပ်သုံးစွဲခြင်း**

၂၀၂၀၊ အောက်တိုဘာလ